

CURSOS CENTRE CARLES SALVADOR

NIVELL C1

QUADERN DE LÈXIC

ACPV
CENTRE
CARLES SALVADOR

ÍNDEX

- 3 ► DOBLETS LINGÜÍSTICS
- 9 ► LOCUCIONS, FRASES FETES I REFRANYS
- 14 ► SOLUCIONS

Doblets lingüístics

Ací hem recollit els més habituals. Podeu trobar-ne més en:

http://www.salt.gva.es/auto/ajuda-salt/puntuacio/doblets_lingstics.html

ABAIXAR / BAIXAR

Abaixar: verb transitiu o pronominal. Expressa l'acció de fer descendir a un nivell més baix, a un grau inferior d'intensitat.

Abaixeu el volum, per favor.

Han abaixat els preus.

S'abaixà per a cordar-se les sabatilles.

Baixar: amb un ús intransitiu, indica l'acció d'anar de dalt a baix o bé de passar a un nivell inferior.

Els preus dels automòbils han baixat.

Jo baixo en la pròxima parada.

Amb un ús transitiu, fa referència a l'acció de recórrer baixant o portar alguna cosa de dalt a baix.

Baixava l'escala lentament.

Baixa la roba del terrat.

ABONAMENT / ADOB

Abonament: contracte, pagament durant un temps determinat.

Has pagat ja l'abonament del gimnàs?

Tinc un abonament per a totes les òperes d'aquesta temporada.

Adob: substància fertilitzant usada en agricultura per a fer créixer els vegetals. / Ingredient utilitzat per a preparar carns, llegums, etc.

Quan tiren adob a l'horta, la ciutat fa pudor.

L'ensalada ja està preparada, posa-li oli i sal o l'adob que vulgues.

ACCESSIBLE / ASSEQUIBLE

Accessible: lloc o persona als quals es pot arribar fàcilment.

És una persona accessible.

És un edifici accessible a les persones amb cadires de rodes.

Un tractat de matemàtiques molt accessible.

Assequible: que alguna cosa es pot obtenir.

Un preu assequible.

Un pis assequible.

ADDICIÓ / ADDICCIÓ

Addició: acció d'afegir, d'agregar. / Suma.

No es recomana l'addició de sucres en els aliments infantils.

L'addició amb decimals s'estudia al segon quadrimestre.

Addicció: dependència psicològica i/o fisiològica a una substància o a una pràctica.

L'addicció als mòbils ja s'està estudiant i tractant.

ADORMIR / DORMIR

Dormir: verb intransitiu, acció de trobar-se en l'estat de repòs caracteritzat per la suspensió de certes funcions vitals:

Els xiquets menuts necessiten dormir, almenys, 10 hores.

Adormir: transitiu, fa referència a l'acció de fer dormir una altra persona.

El xiquet està molt nerviós i no puc adormir-lo.

Com a pronominal, fa referència al fet de començar a dormir.

M'estic adormint, necessite un cafè.

També s'usa este verb per a indicar la pèrdua de sensibilitat d'algun membre:

Se m'ha adormit la cama.

AFAMAT / FAMÓS

Afamat: famolenc, que té fam.

Estic afamada, no he menjat res des del desdijuni.

Famós: que té fama.

La meua companya s'ha fet molt famosa com a booktuber.

ALTURA / ALÇÀRIA / ALÇADA / ALTITUD

Altura: distància vertical d'un punt a la superfície de la terra o a qualsevol altre terme de comparació. També s'usa per a les figures geomètriques.

*L'avió vola a gran **altura**.*

*Els quadres no estan a la mateixa **altura**.*

*L'àrea del rectangle és base per **altura** dividit entre 2.*

També s'usa en expressions com les següents:

*No va saber estar a l'**altura** de les circumstàncies.*

*Ens vam creuar a l'**altura** de Paterna.*

Alçària indica la dimensió que té un cos en sentit vertical.

*Ha caigut des d'un mur de tres metres d'**alçària** i està molt greu.*

*L'Everest té una **alçària** de 8.880 m.*

Alçada: alçària d'una persona o d'un animal.

*El pivot de l'equip era un home d'una gran **alçada**.*

Altitud: altura d'un punt de la Terra respecte al nivell del mar.

*El cim de l'Everest es troba a 8.880 m d'**altitud**.*

APARAT / APARELL

Aparat: allò que dona pompositat a un acte, una cerimònia, etc.

*El califa viatjava envoltat d'un gran **aparat**.*

Aparell: conjunt de sistemes mecànics, electrònics, etc., que servixen per a executar alguna operació o dur a terme determinades funcions. / En biologia, conjunt d'òrgans que duen a terme una funció determinada.

*Aquest **aparell** ja no funciona, serà l'obsolescència programada!*

*A classe hem estudiat l'**aparell** reproductiu dels caragols.*

S'usa també en expressions com les següents:

*S'ha desplegat un gran **aparell** policial.*

*L'**aparell** administratiu de l'Estat.*

*L'**aparell** del partit n'ha impedit la renovació.*

APRESSAR

Donar-se pressa o donar pressa a algú, accelerar.

***Apressa't**, que no arribem!*

No s'ha d'usar mai en el sentit de 'capturar':

*La policia **ha capturat** (~~ha apressat~~) els segrestadors.*

***Han capturat** (~~han apressat~~) una nau enemiga.*

APUJAR / PUJAR

Pujar: s'usa generalment com a intransitiu.

***Va pujar** a l'arbre d'un bot.*

***Puja** a ca la iaia i digues-li que l'estem esperant.*

*La febra li **ha pujat** de vesprada.*

Com a transitiu, indica l'acció de recórrer pujant alguna cosa, portar alguna cosa de baix a dalt o augmentar l'alçària d'alguna cosa que es construeix

***Pujava** els escalons de dos en dos.*

***Puja** la caixa a dalt de l'armari, per favor.*

*Volem que **pugen** la paret mig metre més.*

Apujar: sempre transitiu.

*Han **apujat** els preus.*

*No **apugeu** la veu, que dorm la xiqueta!*

ASSECAR / EIXUGAR

Assecar: fa referència a una cosa que ha perdut la humitat que li és pròpia.

*Totes les plantes se m'**assequen**, només puc tindre cactus!*

*El riu s'**ha assecat**.*

*El bescuit s'**ha assecat** i s'ha fet dur.*

Eixugar: fer que una cosa mullada perda l'aigua que la cobreix o l'amera.

***Eixuga't** els cabells abans d'eixir.*

*Jo escure els plats i tu els **eixugues**, d'acord?*

*Estén la roba al sol i s'**eixugarà** de seguida.*

ATERRAR / ATERRIR

Aterrar: prendre terra una au o una aeronau.
*Acaba d'**aterrar** l'avió que venia amb retard.*

Aterrir: causar terror.
*Sempre m'**ha aterrit** la foscor.*

CAPTAR / COPSAR

Captar no vol dir *entendre*. Per a expressar este significat s'ha d'usar el verb **copsar**.
*No **ha copsat** (~~ha captat~~) la indirecta.*

CITA / CITACIÓ

Cita: acció d'assenyalar un dia i una hora per a trobar-se dos persones o més.
*Tinc **cita** amb la metgessa el dilluns 6 de maig.*

Citació: orde de compareixença dictada per una autoritat. / Text d'un autor que es diu en suport d'una opinió, etc.
*M'ha arribat una **citació** del jutjat.*
*He començat el meu assaig amb una **citació** de Joan Fuster.*

COMPLIMENTAR

Complimentar no pot usar-se amb el sentit d'omplir amb les dades corresponents un formulari, un imprés, etc. Només fa referència a l'acció de fer un compliment a algú.
*Cal **omplir/emplenar** (~~complimentar~~) el full d'inscripció amb les vostres dades.*
*L'**han complimentat** pel seu treball.*

COMPONDRE / COMPOSAR

Composar: multar, sancionar arbitràriament algú.
*L'**han compostat** per aparcar el cotxe al carril bici.*

Compondre: resta de significats.
*A classe **hem compost** una cançó entre tots.*
*El curs **es compon** d'onze sessions presencials i una de virtual.*

CONFÓS / CONFÚS

Confós: participi de *confondre*.
*M'he **confós** i li he enviat el correu a una altra persona.*
*La seua actitud em té **confosa**.*

Confús: adjectiu que fa referència a una cosa poc clara.
*La seua redacció és molt **confusa** i no se sap què vol dir.*
*Tinc un record **confús** d'aquella vesprada.*

CORBA / REVOLTA

Corba: línia que no és recta.
*El boomerang ha traçat una **corba** i s'ha enganxat en l'arbre.*

Revolta: canvi de traçat en la direcció d'una carretera o d'un riu.
*Menges més que una **revolta** de riu!*
*És un port de muntanya ple de **revoltes** perilloses.*

CORRENT / CORRENTS

Corrent: gerundi del verb *córrer*.
*He vingut **corrent** i estic amerada de suor!*

Corrents: adverbí que significa «molt de pressa».
*He acabat l'examen **corrents** perquè em quedava sense temps.*
*T'has vestit **corrents**? Portes la samarreta de l'inrevés!*

DATA / DADA

Data: indicació de temps.
*Ja tenim **data** per al casament!*

Dada: informació.
*Em falten **dades** sobre aquest tema per a poder opinar.*

DEPENENT / DEPENDENT

Depenent: gerundi de *dependre*.

*Triarem els candidats **depenent** de la seua experiència.*

Dependent: adjectiu que indica la dependència d'algu altre o d'una altra cosa. / Persona que treballa en una botiga.

*Un organisme **dependent** de la Generalitat Valenciana.*

*Treballa de **dependenta** en una llibreria.*

DEPORT / ESPORT

Deport: qualsevol activitat recreativa o que es fa per diversió.

*Ho faig per **deport**, no per obligació!*

Esport: activitat física o joc practicats per afició, competició o exhibició.

*Fer **esport** és bo per a la salut.*

*No m'agraden gens els **esports** de risc.*

DESVELAR / DESVETLAR

Desvelar: descobrir o revelar una cosa que estava oculta.

*Han **desvelat** el misteri!*

Desvetlar: llevar o perdre la son.

*M'he **desvetlat** i m'he posat a llegir.*

DOBLAR / DOBLEGAR

Doblar: fer doble.

*Els sanitaris **han doblat** els torns per la crisi sanitària.*

*La població **s'ha doblat** en uns pocs anys.*

Doblegar: plegar, tòrcer.

*He caigut i se m'ha **doblegat** la roda de la bicicleta.*

***Doblega** les samarretes en tres parts i ocuparà menys espai.*

DRAC / DRAGÓ

Drac: animal imaginari.

*Paff era un **drac** màgic que vivia al fons del mar.*

Dragó: rèptil de cos escatós, de color gris i amb taques fosques, que fa uns 15 cm de llargària, a mb una membrana adhesiva en els dits.

*No mateu els **dragons**, que es mengen els mosquits!*

ESBORRANY / ESBORRADOR

Esborrany: esbós que es fa abans de redactar un escrit definitiu.

*Fes un **esborrany** i ensenya-me'l abans d'enviar-lo al president.*

Esborrador: utensili per a esborrar una pissarra.

*Tin el clarió i l'**esborrador**, i ix a la pissarra.*

ESTADA / ESTANÇA

Estada: acció d'estar en un lloc durant un cert temps:

*Vaig fer una **estada** formativa a Berlín mentre estudiava.*

Estança: habitació, cambra.

*Hem llogat un pis de tres **estances**.*

FÀSTIC / FASTIG

Fàstic: sensació desagradable que causa una cosa que repugna.

*Les actituds masclistes em fan **fàstic**.*

Fastig: sensació de cansament que produeix una cosa massa intensa, excessiva o sense interès.

*No sé com pots aguantar este xicot tan pesat, quin **fastig**!*

FONS / FONDO

Fons: part inferior o més interna d'un lloc. / Diners disponibles.

*Sempre que busque el mòbil està al **fons** de la motxilla.*

*Els serveis estan al **fons** i a la dreta.*

*Els **fons** públics són els béns de què disposa l'Estat.*

També s'usa en expressions com les següents:

*El problema de **fons** és més greu del que sembla.*

*Hem analitzat el **fons** i la forma del poema.*

*No el conec molt a **fons**.*

*En el restaurant hi ha música de **fons**.*

*El **fons** bibliogràfic està constituït per més de dos mil exemplars.*

*El delinqüent pertany als baixos **fons** de la ciutat.*

Fondo: profund.

*El pou que hi ha al costat de la casa és molt **fondo**.*

EL FULL / LA FULLA

Full: tros rectangular de paper.

*La impressora s'ha quedat sense **fulls**.*

Fulla: òrgan de les plantes. / Làmina tallant d'un instrument. / Batent d'una porta o d'una finestra.

*A la tardor cauen les **fulles** dels arbres.*

*La **fulla** de la navalla està rovellada.*

*Té una finestra de dos **fulles**.*

INFLIGIR / INFRINGIR

Infligir: aplicar una pena a algú.

*Li van **infligir** un castic molt sever.*

Infringir: transgredir un pacte, una llei o una norma.

*Amb el que ha fet ha **infringit** dues o tres lleis alhora.*

LLIURAR / ALLIBERAR

Lliurar: entregar.

*Poseu el vostre nom en l'examen abans de **lliurar-lo**.*

Alliberar: posar en llibertat.

*Finalment, els segrestadors **han alliberat** tots els ostatges.*

METGE / MÈDIC

Metge: substantiu, persona que exerceix la medicina.

*El **metge** de capçalera s'ha jubilat i ara tinc una **metgessa** nova.*

Mèdic: adjectiu que fa referència a tot allò que té relació amb la medicina.

*Necessite un certificat **mèdic**.*

METRE / METRO

Metre: unitat internacional de mesura.

*El riu ha crescut un **metre** amb les últimes pluges.*

Metro: abreviatura de *metropolità*, ferrocarril generalment subterrani per a transport de viatgers per l'interior de la ciutat.

*Hem vingut amb **metro**.*

*El **metro** va molt ple.*

MIG / MEDI / MITJÀ

Mig: la meitat d'un tot.

*Ha vingut **mig** poble.*

*Només vull **mitja** poma.*

Medi: hàbitat, conjunt de condicions ambientals on viu i es desenvolupa un organisme.

*S'ha de preservar el **medi** ambient.*

*El **medi** en què es va criar no era el més adequat per a un xiquet.*

Mitjà: tot allò que aprofita per a dur a terme una activitat o per a aconseguir un objectiu.

*Els **mitjans** de comunicació són el 4t poder.*

*Ho haurem de fer pels nostres propis **mitjans**.*

*Els **mitjans** de transport ja funcionen amb normalitat.*

Com a adjectiu: una cosa o una persona situada entre els dos extrems d'una cosa o entre dos altres coses o persones.

*Cal trobar una solució a curt o a **mitjà** termini.*

*El ciutadà **mitjà** està a favor de la llei.*

*Hem de buscar un terme **mitjà**.*

*A vosté li vindrà bé la talla **mitjana**.*

NOMENAR / ANOMENAR

Nomenar: designar algú per a un càrrec.
L'han nomenada directora general.

Anomenar: mencionar algú o alguna cosa pel seu nom.¹
T'han anomenat però, com que no estaves, han passat al següent.

NÚMERO / NOMBRE

Número: nombre amb què una cosa és designada dins d'una sèrie o una col·lecció. / Parts que componen un espectacle. / Escàndol.
*Viu en el **número** set del carrer Major.*
*Hem vist un **número** de màgia increïble!*
*Allà on va, sempre ha de muntar el **número**.*

Nombre: quantitat². / En matemàtiques, entitat numèrica abstracta. / En llengua s'usa per a fer referència al singular i el plural.
*Hi ha un gran **nombre** de votants que no s'ha llegit el programa electoral.*
*Hi ha els **nombres** parells i els imparells o senars.*
*Este adjectiu és invariable en gènere i **nombre**.*

ONA / ONADA / ONDA

Ona: moviment oscil·latori de les aigües de la mar. / Concepte físicomatemàtic que descriu un fenomen ondulatori.
*Una **ona** enorme tombà l'embarcació.*
*Les **ones** sonores.*

Onada: moviment oscil·latori de les aigües de la mar. / Aparició sobtada d'alguna cosa en gran quantitat o intensitat.
*Una **onada** enorme tombà l'embarcació.*
*Una **onada** de calor.*
*Una **onada** de turistes envaeix el poble cada estiu.*

Onda s'indica que alguna cosa és ondulada:
*Els cabells li fan **ondes**.*

1. Amb aquest sentit, el DNV és l'únic que accepta també l'ús de *nomenar*.
2. Amb aquest sentit, el DNV recull accepta també *número*.

ORGUE / ÒRGAN

Orgue: instrument musical.
*Han restaurat l'**orgue** de la catedral.*

Òrgan: part del cos amb una funció determinada. / Instrument o mitjà per a portar a cap una acció determinada.
*Hem estudiat els **òrgans** interns del cos humà.*
*Els **òrgans** del Govern.*

PONDRE / POSAR

Pondre: fer ous una au. / Passar, un astre, davall de l'horitzó.
*Les gallines **ponen** ous.*
*El sol es **pon** més tard en estiu.*

Posar: col·locar.
***Posa** els plat a taula.*
***Posa** bé el quadro, que està tort.*

REAL / REIAL

Real: que té existència efectiva.
*No sé si és **real** o si m'ho he imaginat.*

Reial: del rei o reina, o a la reialesa.
*La família **reial** no va ser ben rebuda després de l'escàndol.*

RENTABLE / RENDIBLE

Rentable: que es pot rentar.
*La xiqueta pinta amb uns retoladors de tinta **rentable**.*

Rendible: que alguna cosa té rendibilitat, que produeix beneficis.
*És un negoci molt **rendible**.*

RENYIR / RENYAR

Renyir: barallar-se dos o més persones.
*Els germans **han renyit** per culpa de l'herència.*

Renyar: reprendre algú severament.
*El mestre l'**ha renyat** perquè no ha fet els deures.*

SEGUR / ASSEGURANÇA

Segur: (adjectiu) que una cosa no presenta cap perill, que no hi ha el risc que falle o que no admet dubte.

*Segons les estadístiques, l'avió és el mitjà de transport més **segur**.*

*Estic **segura** que la reunió s'ajornarà.*

Assegurança: (substantiu) contracte a través del qual s'assegura o es garanteix una cosa o una persona contra un risc.

*Té una **assegurança** de vida a nom dels fills.*

SON / SOMNI

Son: (femení) ganes de dormir.

*Tinc molta **son**, necessite un altre cafè.*

Son (masculí) estat de descans en què algú es troba quan dorm.

*Té un **son** molt lleuger i de seguida es desperta.*

Somni: imatges que es tenen durant el son. / Desig difícil de realitzar.

*He tingut un **somni** en què podia volar.*

*El meu **somni** és viure a la muntanya.*

TAULA / MESA

Taula: moble.

*Al meu despatx tinc una **taula** de fusta.*

Mesa: conjunt de persones que dirigixen una assemblea o corporació.

***Mesa** electoral.*

***Mesa** de negociació.*

TRÀFIC / TRÀNSIT

Tràfic: intercanvi comercial entre països i individus, i s'aplica especialment al comerç il·legal.

***Tràfic** de drogues, d'armes, de persones.*

***Tràfic** d'influències.*

Trànsit: circulació de persones i vehicles.

*L'ajuntament ha reduït el **trànsit** al centre de la ciutat.*

VESTIDOR / VESTUARI

Vestidor: designa el lloc destinat a vestir-se o a canviar-se de roba.

*Si vol emprovar-se els pantalons, passe al **vestidor**.*

*Han remodelat els **vestidors** del poliesportiu.*

Vestuari: conjunt de peces de roba d'una persona. / Lloc destinat a guardar la roba en un teatre, un local...

*Vull renovar el meu **vestuari**.*

*He deixat l'abric al **vestuari** del teatre.*

VIDRE / CRISTALL

Vidre: làmines que es posen a les finestres, les portes, etc., per a impedir el pas de l'aire però no la visió. / Lents de les ulleres.

*He netejat els **vidres** de les finestres i ara és de dia.*

*Se li han trencat els **vidres** de les ulleres jugant a futbol.*

*Preferisc els gots de **vidre** als de plàstic.*

Cristall: vidre pesant i brillant, siga en brut o treballat, que s'usa fonamentalment com a objecte de decoració. / Substància sòlida en què els àtoms es troben disposats de manera regular:

*El llum de la sala és de **cristall** de roca.*

*Li han regalat un joc de copes de **cristall** de Bohèmia.*

*El clorur sòdic es troba en forma de **cristall** cúbic.*

Trobareu activitats per a practicar els doblets lèxics en els enllaços següents:

<https://atotavirolla.blogspot.com/2019/04/test-monografic-l1-doblets-lexics.html>

<https://atotavirolla.blogspot.com/2019/04/test-monografic-l9-doblets-lexics-ii.html>

[https://www.bullent.net/ficheros/libros/848966384\(1\).pdf](https://www.bullent.net/ficheros/libros/848966384(1).pdf)

<http://www.upv.es/visorv/media/c6b5f6e7-061d-6c4b-a693-6c4cace25675/v>

Locucions, frases fetes i refranys

1 Uniu les frases fetes següents amb el seu significat:

1. No donar abast.	A. No et pots fiar de ningú.
2. No donar l'abast.	B. Obligar algú a fer una cosa que no vol.
3. Abril i senyors, tots traïdors.	C. Aclarir.
4. A les acaballes.	D. Deixar algú en ridícul.
5. Passar per l'adreçador.	E. Dit d'una persona inquieta, que no para quieta.
6. Amb l'ai alcor.	F. Proveir d'aliments un grup de persones.
7. Traure'n l'aigua clara.	G. Ser una cosa molt fàcil de fer.
8. Deixar a l'altura del betum.	H. Decebre's, desil·lusionar-se.
9. D'amagatotis.	I. No tenir prou mans per fer una tasca.
10. (Ser) bufar i fer ampolles.	J. D'entrada, primerament.
11. Anar maldades.	K. Si no vols patir determinades conseqüències, no prengues certes decisions.
12. Caure-li l'ànima als peus.	L. Abandona costums a una certa edat que poden ser perjudicials per al·l'organisme.
13. Acabar els anissos.	M. Acabar malament, a colps, generalment.
14. D'antuvi.	N. En gran quantitat.
15. A quaranta anys, deixa't de banys.	O. Invertir l'ordre lògic de les coses, fent allò que s'hauria hagut de fer més tard.
16. Passar l'arada davant dels bous.	P. Sense ser vist. D'amagat.
17. Els arbres no deixen veure el bosc.	Q. Intranquil, amb temença.
18. Ser un vitet / Ser un argent viu.	R. Els petits detalls ens distrauen d'allò veritablement important.
19. D'arrapa i fuig.	S. Estar arruïnat.
20. Qui vulga peix(et), que es mulle el cul(et)	T. Obligar algú a fer el que no vol.
21. No dir ni ase nibèstia.	U. Manar, dirigir un assumpte.
22. Endavant les atxes!	V. Obert totalment.
23. A avi que guanya, nét que s'escanya.	W. De pressa i corrents.
24. Tallar el bacallà.	X. Acabament, final d'una cosa.
25. Fer ballar (o anar) com una baldufa.	Y. Cal ambició i esforç per aconseguir les coses.
26. Ser un poca-solta.	Z. Empitjorar una situació.
27. Acabar com el ball de Torrent/ el rosari de l'aurora.	AA. Callar.
28. Qui no vulga pols, que no vaja a l'era.	AB. Fills que ho han tingut tot fàcil i no valoren l'esforç dels pares, ho malbaraten tot ràpidament.
29. A balquena.	AC. Persona poc seriosa.
30. De bat a bat	AD. Expressió per indicar la voluntat de prosseguir en una acció malgrat les dificultats.

Locucions, frases fetes i refranys

2 Uniu les frases fetes següents amb el seu significat:

1. Barrim-barram.	A. Caiguda en redó.
2. Ser/Estar a les beceroles.	B. Corrents.
3. De besllum.	C. Dit d'una persona sense cap mena d'escrúpols.
4. En biaix.	D. Estudiar molt.
5. No digues blat fins que no estiga en el sac, i ben lligat.	E. Descobrir alguna cosa que es vol mantenir oculta.
6. Tant de bo!	F. Perdre els nervis.
7. A cor què vols.	G. Fer despeses superiors al que admet la teua economia.
8. Per la boca s'escalfa el forn.	H. Previsió meteorològica de pluges quan al cel hi ha núvols en forma de cotó fluix.
9. Deixar bocabadat.	I. Als inicis d'una cosa.
10. Escampar la boira/el poll.	J. Obliquament.
11. Anar de vint-i-un botó.	K. Anar despullat, nu del tot.
12. Més caga un bou que cent oronetes.	L. Recordar vagament.
13. Estirar/Allargar més el braç que la màniga.	M. Sense parar gaire atenció en el que es fa.
14. Brams d'ase no pugen/arriben al cel.	N. A contraclaror.
15. Córrer la brama.	O. Coses banals, raons fictícies, a les quals s'atorga poca importància.
16. Ser un brètol.	P. Exclamació de desig.
17. No fotre ni brot.	Q. No cantes victòria fins al final (d'un assumpte o una qüestió).
18. De bursada.	R. Eixir d'un lloc per esbargir-se.
19. Cames ajudeu-me!	S. Cal ser discrets i no parlar en excés.
20. Fer campana/fugina.	T. Complicar les coses.
21. Ballar pel cap.	U. Sorprendre.
22. Prendre de cap d'esquila.	V. A plena satisfacció.
23. A capgirells.	W. Inesperadament.
24. Enfilarse com una carabassera.	X. No s'ha de fer cas de qui parla sense raó.
25. Vuits i nous i cartes que no lliguen.	Y. Anar molt mudat.
26. Aixecar la catifa.	Z. No fer absolutament res.
27. Cel a borreguets, aigua a canterets.	AA. Agafar algú mania.
28. Cremar-se les celles.	AB. El poder d'una persona important o forta destaca per damunt de moltes de menors o més dèbils.
29. Fer cofis i mofis.	AC. Divulgar-se un rumor.
30. Anar (en) conill.	AD. Faltar a classe

Locucions, frases fetes i refranys

3 Uniu les frases fetes següents amb el seu significat:

1. Portar/Tenir el cor a la boca.	A. No hem de confiar només en la providència o en la sort, sinó que en tot cal el nostre esforç previ.
2. On va la corda va el poal.	B. Negociar perdent-hi.
3. Afluixar els cordons.	C. A ull (sense comptar, pesar, mesurar)
4. Tenir cori-mori.	D. Presumir.
5. Anar/Fer de cos.	E. Estar sense ferres.
6. Com més cosins, més endins.	F. Viure sense treballar.
7. De cua d'ull.	G. Fer demostracions exagerades, insinceres, de reprovació o de rebuig.
8. Ser curt de gambals.	H. Qui té abundància d'alguna cosa és qui menys en frueix.
9. Anar en dansa.	I. Demostrar ignorància.
10. Fer dentetes.	J. Gastar diners.
11. Déu dona garrofes a qui no les pot rossegar.	K. Perdre la paciència.
12. A dojo.	L. Ser molt sincer.
13. Tocar el dos.	M. Fer-li compliments o afalacs.
14. Fer el dropo.	N. Tenir sensació de gana.
15. Vendre/Donar duros a quatre pessetes.	O. Despatxar de mala manera.
16. Agafar embranzida.	P. Ser, dues persones, inseparables.
17. Empassar-s'ho.	Q. Tenir poca intel·ligència.
18. Fer escarafalls/esparaments.	R. Anar/Fer de ventre.
19. Amb escreix.	S. Díficilment.
20. Arronsar les espatlles.	T. Les relacions familiars no sempre són millors que amb estranys.
21. Viure amb l'esquena dreta.	U. Dissimuladament.
22. Estar torrat/gat.	V. Fer enveja.
23. Perdre els estreps.	W. Anar-se'n, fugir.
24. Enviar a pastar fang.	X. En gran quantitat.
25. Qui matina fa farina.	Y. Caure en un parany.
26. Fer el fatxenda.	Z. Sobradament.
27. Amb prou feines.	AA. Estar en plena activitat.
28. Si fa no fa.	AB. Estar embriac.
29. A cal ferrer, ganivet de fusta.	AC. Agafar velocitat.
30. Fer-li festes.	AD. Quan algú té una cosa de la qual no pot gaudir, però que faria profit a algú altre.

Locucions, frases fetes i refranys

4 Uniu les frases fetes següents amb el seu significat:

1. Tenir el fetge gros.	A. Almenys.
2. De fit a fit.	B. A boca plena, en gran quantitat.
3. A la folla.	C. Persona que defuig el tracte de la gent i viu retirada.
4. A frec.	D. En un joc o esport, afliurar per permetre que l'adversari guanye punts que altrament no podria guanyar, o no perda per una gran diferència.
5. Anar carregat de front.	E. Dit d'una cosa absurda, inexplicable.
6. Justa la fusta!	F. Perdre's, fracassar.
7. A la garjola.	G. Persona que presumeix de saber moltes coses.
8. A la gatzoneta.	H. No amoïnar-se per res. Ser molt despreocupat/da.
9. A gratcient.	I. A cobert.
10. L'hoste i el peix menut al cap de tres dies put.	J. Sense pensar ni meditar gaire.
11. Ser esquerp com un isard.	K. Fixament.
12. Tenir molta llana al clatell.	L. Fer goig per la seua presència o per l'exuberància, una persona, del seu cos.
13. Estar com un llum.	M. Estar molt content/a.
14. Ser de la màniga ampla.	N. Tenir una sort inesperada, un cop de fortuna.
15. Si més no.	O. Això mateix!
16. Nogensmenys.	P. Ajocat/da, tocant amb els talons les natges.
17. Ser un nyap.	Q. Actuar, algú, d'una manera irreflexiva.
18. Anar-se'n en orris.	R. Ser poc despert, ignorant.
19. Fer patxoca.	S. Persona a la qual li han estat infidel.
20. Donar-li peixet.	T. No s'ha d'abusar de l'hospitalitat per a no resultar molest/a.
21. Pengim-penjam.	U. Empresonat/da.
22. Ballar amb un peu.	V. Serpermissiu/va
23. A preu fet.	W. Molt a la vora.
24. A dos queixos.	X. Ser una mica eixelebrat, estar destarifat.
25. Tal com raja.	Y. Enganyar la parella, ser-li infidel.
26. A recer/aixopluc.	Z. De qualsevol manera.
27. Ser un setciències.	AA. Així i tot, de totes maneres.
28. Fer el salt.	AB. Expressament.
29. Eixir el sol a mitjanit.	AC. Al preu convingut.
30. Sense solta.	AD. Dit d'una cosa mal executada.

Locucions, frases fetes i refranys

5 Uniu les frases fetes següents amb el seu significat:

1. Ser un somiatruites.	A. Alguna vegada.
2. De sotamà.	B. Bravejar de riquesa dubtosa o només suposada.
3. Ser el súmmum.	C. Ser molt viu/va, tenir llestesa, sagacitat.
4. Passar de taca d'oli.	D. Sense anestèsia.
5. Qui no té tall, rosega els ossos.	E. Complicar les coses.
6. Ser un talòs.	F. Expressió que es diu d'una cosa increïble i insòlita.
7. Demanar tanda.	G. De categoria.
8. De tard en tard.	H. Fer-se de nit.
9. Ser un tastaolletes.	I. Mostrar-se agressiu/va.
10. En temps de belluga, campe qui puga.	J. Quan algú s'ha excedit o extralimitat.
11. A terminis.	K. Aparéixer una taca morada sota les parpelles.
12. Tenir molta terra a l'Havana.	L. Curt d'enteniment, obtús.
13. Caure les teules.	M. Prendre una decisió enèrgica.
14. No venir a tomb.	N. Retraure coses inoportunament.
15. Embolicar la troca.	O. Dit d'una persona que s'il·lusiona amb coses impossibles.
16. A ulls clucs.	P. Molt ple.
17. Ser de l'ull del vent.	Q. Anar de festa, fer gresca.
18. Fer ulleres.	R. D'amagat.
19. Ensenyar les ungles.	S. Anar fent, anar passant com es pot.
20. D'upa.	T. Demanar l'ordre en una cua de gent que s'espera per comprar.
21. Fer un vaitot.	U. Traure guany de situacions dolentes per a altres persones.
22. Ple a vessar.	V. Dit d'una persona jove, sense gaire experiència.
23. De viu en viu.	W. Acusar-lo, dir-li coses fortes a la cara, insultar-lo reiteradament.
24. Fer la viu-viu.	X. No tenir relació.
25. Eixir amb la màrfega a arrastrons.	Y. Deixar baldat, fer a trossos.
26. De gran volada.	Z. Ens hem de conformar amb allò que tenim.
27. Fer xerinola.	AA. Gent d'alta consideració.
28. Xitxarel·lo.	AB. En diversos pagaments d'una temporalitat concreta.
29. Fer xixines.	AC. Sense reflexionar, amb gran confiança, sense temor d'errar o de perdre's.
30. Dir més que a pèl de fotja (a algú).	AD. Dit d'una persona que comença moltes coses i no n'acaba cap.

SOLUCIONS

1

1. **F:** No vam poder donar abast a tots els peregrins.
2. **I:** He telefonat la meua mare perquè vinga de pressa al bar. El tinc ple i no done l'abast.
3. **A:** He anat a comprar i m'han furtat la cartera. Abril i senyors, tots traïdors.
4. **X:** A les acaballes del segle XX va començar el canvi de la moneda, de pessetes a euros.
5. **B:** Maria té un temperament molt fort, de menuda feia passar el seu germà per l'adreçador.
6. **Q:** Les iaies valencianes són molt patidores; sempre estan amb l'ai al cor.
7. **C:** Vaig preguntar als meus nebots quina malifeta estaven tramant, però no en vaig traure l'aigua clara.
8. **D:** Pensava que sabia coses sobre alimentació saludable però quan la nutricionista va començar a parlar, em va deixar a l'altura del betum.
9. **P:** No et pots fiar del iaio, sempre fuma d'amagatotis.
10. **G:** Ell pensava que no podria acabar la cursa però, finalment, va ser com bufar i fer ampolles.
11. **Z:** Mon pare creia que arribar tard al treball era la pitjor cosa que li podia passar, però no... aquell dia les coses li venien maldades!
12. **H:** Quan va veure els resultats de les exàmens finals li va caure l'ànima als peus.
13. **S:** Era una persona que presumia molt: de cotxe nou, de casa moderna, de roba cara... però, prompte va acabar els anissos.
14. **J:** D'antuvi, he de parlar-vos sobre el context lingüístic valencià.
15. **L:** Va voler fer un viatge amb el fill, com a turista de motxilla, però va acabar hospitalitzat per l'esgotament. Als quaranta anys, deixa't de banys!
16. **O:** Ells voldrien estar a la borsa d'ensenyament sense tenir la carrera acabada... Volen passar l'arada davant dels bous.
17. **R:** El pare li va fer el dinar que més li agrada, però no en va provar ni un mos perquè estava enfadada amb el nóvio. Moltes vegades, els arbres no deixen veure el bosc.
18. **E:** La meua filla no para de saltar, jugar i xarrar fins l'hora de dormir... és un vitet/argent viu!
19. **W:** Havia preparat una activitat de muntanya però, com que ja s'estava fent de nit, la vam haver de fer d'arrapa i fuig.
20. **Y:** Vol aprovar l'examen final sense estudiar, i això és molt difícil. Qui vulga peixet, que es mulle el culet.
21. **AA:** Li preguntava les raons de la seua "fugida" de la festa, però ell no va dir ni ase ni bèstia.
22. **AD:** Estem espantats per la dificultat de la prova final, però... endavant les atxes! Ho aconseguirem.
23. **AB:** Aquell home va fer un imperi gràcies al transport de mercaderies. Avui, l'empresa ha fet bancarrota/fallida perquè els cosins no s'han pogut aclarir amb la gestió. Ja ho diuen, a avi que guanya, net que s'escanya!
24. **U:** En la Falla Nou d'Octubre no es fa res si no ho diu Vicent, el faller més ric. Ja sabem, doncs, qui hi talla el bacallà.
25. **T:** El cap de l'empresa li demana que treballe a hores intempestives i no li les paga; el fa ballar com una baldufa.
26. **AC:** La meua tia va contractar dos cambrers per a festes del poble, però no els hi vol tornar a veure... eren uns poca-soltes! Es van emborratxar tots els dies i no feien bé la seua faena.
27. **M:** Van començar a parlar de política i allò va acabar com el ball de Torrent.
28. **K:** Va voler córrer davant dels bous en les festes patronals, però fou envestit per un d'ells i el van portar ràpidament a l'hospital. Qui no vulga pols, que no vaja a l'era.
29. **N:** A casa sempre hi ha un palet d'aigua al rebost. La meua mare quan compra aliments imprescindibles, ho fa a balquena.
30. **V:** Quan arriba l'estiu, la meua iaia sempre té les portes de casa obertes de bat a bat.

2

1. **M:** Va fer els deures barrim-barram i, clar, no en va encertar ni una.
2. **I:** Vull aprendre bé el xinès, però tot just estic a les beceroles, aprenent vocabulari i una mica de gramàtica.
3. **N:** Vaig veure una persona a besllum i no la vaig poder identificar.
4. **J:** Si obris l'orada en biaix et serà més fàcil netejar-ne les entranyes.
5. **Q:** - Comprem un pis, que he trobat feina!
- Pren-t'ho amb calma, que encara no saps si serà un treball definitiu...
- Sí, tens raó. No digues blat fins que no estiga en el sac, i ben lligat.
6. **P:** Tant de bo trobara un treball prop de ma casa. (En castellà seria "ojalá").
7. **V:** Sempre que torna a casa la tracten a cor què vols.
8. **S:** Van parlar de la filla dels amics perquè s'havia casat amb un àrab, i ara el seu fill viu amb una xica romanesa. Per la boca s'escalfa el forn!
9. **U:** L'obra de teatre la va deixar bocabadada.
10. **R:** Hui estàs pesadet. Au, escampa la boira/el poll i quan estigues tranquil, torna-hi!
11. **Y:** Feia anys que no anava de casament i s'ha posat de vint-i-un botó.
12. **AB:** L'alcalde va dir que hi hauria festes, i n'hi van haver. Més caga un bou que cent orenetes!
13. **G:** Com que estem en crisi, no podem estirar més el braç que la màniga, seria arriscat.
14. **X:** Si vols dir-me imbècil, digues-m'ho. Brams d'ase no arriben al cel...
15. **AC:** Pel barri corre la brama que els veïns botiguers s'han divorciat.
16. **C:** No et refies d'ell, és un brètol.
17. **Z:** La seua filla és molt mandrosa. No fot ni brot!
18. **W:** S'ha girat de bursada i m'ha fet un bes.
19. **B:** Com que volia agafar el tren de la una, anava cap a l'estació cames ajudeu-me.
20. **AD:** Just hui que hem decidit fer campana, ens pilla el meu germà.
21. **L:** Em balla pel cap la darrera vegada que vam anar a dinar amb l'amiga de l'institut de la mare.
22. **AA:** Com que el professor no l'aprova, diu que l'ha pres de cap d'esquila.
23. **A:** Va soltar la bicicleta i, aquesta, va baixar la costera a capgirells.
24. **F:** Quan li parles de política, s'enfila com una carabassera.
25. **O:** Les criatures sovint s'amoïnen per vuits i nous i cartes que no lliguen.
26. **E:** No volia que sabérem que estava embarassada però, clar, finalment, es va aixecar la catifa.
27. **H:** Ui! Mira cap amunt. Segur que plou... Cel a borreguets, aigua a canterets.
28. **D:** Vol aprovar el C2 de valencià i ja fa tres mesos que està cremant-se les celles sense descans.
29. **T:** No és tan difícil, ja ho veuràs. És que sempre has de fer cofis i mofis.
30. **K:** L'altre dia hi havia un tio a la plaça de la Mare de Déu que anava en conill, com Déu el va portat al món!

3

1. **L:** Pots fiar-te del que ha dit, sempre porta el cor a la boca.
2. **P:** Si vols parlar amb ell, telefona Maria que et dirà on està. Ells, on va la corda va el poal.
3. **J:** Com que es casava el fill, ha afluixat els cordons.
4. **N:** Quan es van fer les dues, vaig començar a tenir cori-mori.
5. **R:** Gaudeix d'un trànsit intestinal molt regular, sempre que acaba de sopar fa de cos.
6. **T:** Li vaig demanar a mon tio que em portara al tren i no hi va voler... Com més cosins, més endins.
7. **U:** Era tan guapa que vaig estar tot el viatge mirant-la de cua d'ull.
8. **Q:** Li ho he explicat quatre vegades i no ho ha entés. És curt de gambals.
9. **AA:** No ix mai de nit perquè està molt cansada però a les 7 del matí ja va en dansa.
10. **V:** Ens va parlar del seu treball nou (reportera d'un programa de viatges) i ens va fer dentetes a tots.
11. **AD:** Té una càmera de vídeo que és una passada, però no la utilitza mai... Déu dona garrofes a qui no les pot rosegar!
12. **X:** Durant la cavalcada van repartir caramels i rotllets a dojo.
13. **W:** Va veure com acabaria la conversa i va tocar el dos.
14. **E:** Alçat, va! Que, ausades que t'agrada fer el dropo.
15. **B:** Et ven la bicicleta de fer les curses per 100 euros? No l'agafes, et donarà problemes, segur! Ningú dona duros a quatre pessetes.
16. **AC:** Volia passar a l'altra banda però hi havia un metre de bassal, així que vaig agafar embranzida, vaig botar i ho vaig aconseguir!
17. **Y:** Ens va dir que estava malalt per no haver de vindre al sopar i, com som tan innocents, ens ho vam empassar.
18. **G:** Cada vegada que li assenyalen un penal en contra fa escarafalls des de la banda.
19. **Z:** He cobert les expectatives amb escreix. En puc estar ben orgullós!
20. **I:** Li vaig preguntar on estava el carrer Riu Magre i es va arronsar d'espallles... clar, no era d'aquell poble!
21. **F:** Té un morro que se'l xafa! Jo treballant de sol a sol per poder tenir una vida digna i ell viu amb l'esquena dreta... No sé com s'ho fa!
22. **AB:** He trobat feina i hem anat tota la família a celebrar-ho a una cerveseria, i estem tots torrats... fins i tot l'àvia!
23. **K:** Tinc un veí molt xafarder. Sempre que isc de casa guaita per la porta i em pregunta on vaig i, a mi, em fa perdre els estreps!
24. **O:** Una amiga li va dir a mon pare que s'havia fet gros i ell la va enviar a pastar fang.
25. **A:** Has fet bé d'estudiar tant. Ara ja tens la carrera acabada i una bona feina. Qui matina fa farina.¹
26. **D:** T'has passat tota la nit enumerant-me les coses que tens, i n'estic tip! Deixa ja de fer el fatxenda.
27. **S:** Els solucionaris dels exercicis els vols per a demà? Amb prou feines te'ls podré fer per a dimarts.
28. **C:** Els cadells d'aquella gossa tindran, si fa no fa, uns deu dies.
29. **H:** Estic dos mesos esperant que la meua dona em corregisca un cartell per a l'XI Aplec de Dolçainers de la Ribera, i encara no m'ho ha fet. A cal ferrer, ganivet de fusta.
30. **M:** T'agrada fer-li festes al teu fill menut, però també li'n hauries de fer al teu cap perquè et puge el sou.²

1. Versió del poble de l'autora (Guadassuar): Qui s'alça matí, caga on vol. En castellà, *A quien madruga, Dios le ayuda*.

2. També s'utilitza 'fer-li festes' (i carícies) als xiquets de bolquers per guanyar-se el seu afecte. En castellà, *hacerle carantoñas*.

4

1. **H:** Mireia no s'acalora per res: té el fetge ben gros.
2. **K:** El va mirar de fit a fit i, carregant-se de valor, li va dir el que pensava d'ell.
3. **Q:** Va començar a agafar peces de roba a la folla.
4. **W:** Tenia l'endoll a frec però no el veia.
5. **S:** Com passa tantes temporades fora de casa, va carregat de front.
6. **O:** -Volies per a sopar menjar xinés?
- Justa la fusta! M'apeteix molt. M'has arreglat el dia.
7. **U:** Quan va agafar el lladre, el van posar ràpidament a la garjola.
8. **P:** Els de davant, poseu-vos a la gatzoneta per a fer-nos la foto.
9. **AB:** He deixat el llibre damunt la taula, a gratcient, perquè no te l'oblides.
10. **T:** M'estaré deu dies a Berlín, però només en passaré dos a ca la meua amiga... Ja se sap, l'hoste i el peix menut al cap de tres dies put.
11. **C:** No li ho preguntes a Joan, que és esquerp com un isard i no et voldrà atendre.
12. **R:** Ha pagat 30 euros per dues hores de pàrquing? L'han estafat... Crec que té molta llana al clatell.
13. **X:** Va en bicicleta amb un casc integral. Està com un llum!
14. **V:** Quan vages a l'UCI, busca la infermera dels cabells curts perquè et deixi entrar de seguida. Ella és de màniga ampla.
15. **A:** No t'angoixes. Vindran a dinar, si més no, vint persones.
16. **AA:** Els va dir, ben clar, com ho volia; nogensmenys, li ho van fer malament.
17. **AD:** Què has dibuixat? Això és un nyap! Repeteix-ho, per favor.
18. **F:** Després que es jubilara, l'empresa se'n va anar en orris.
19. **L:** He vist Maria després de 5 anys i m'he quedat esbalaït... Fa patxoca!
20. **D:** Al meu fill li done peixet en les curses de sacs perquè està una mica grassonet.
21. **Z:** Sempre va vestit pengim-penjam, tant li fa!³
22. **M:** He aprovat el C1 de valencià! Estic que balle amb un peu.
23. **AC:** Com que treballa a preu fet, arribe a casa molt cansada.⁴
24. **B:** No la tornaré a convidar a dinar. Menja a dos queixos!
25. **J:** Vaig fer la redacció tal com raja i, clar, vaig suspendre l'examen.
26. **I:** Correu! Poseu-se a aixopluc, que us mullareu sencers.
27. **G:** Sempre té alguna cosa a dir... és un setciències.
28. **Y:** El meu amic li ha fet el salt al seu nóvio, i ara se'n penedeix...
29. **N:** Els van preguntar les frases fetes que s'havien estudiat, els va eixir el sol a mitjanit.
30. **E:** Aquest prototip està fet sense solta.

3. Tant li fa = Li dóna igual. En castellà, *le da lo mismo*.

4. En castellà, *a destajo*.

5

1. **O:** Eres una somiatruites. Mai et faràs rica amb aquest negoci.
2. **R:** Li vaig donar els rebuts de sotamà.
3. **F:** Quan van arribar amb tots aquells cotxes engalanats, va ser el súmmum.
4. **J:** Això que ha fet passa de taca d'oli. No podran ser mai més amics
5. **Z:** He comprat un banyador com el de l'actriu de cinema, però 400 euros més barat. Qui no té tall, rosega els ossos.
6. **L:** Ho ha calculat tretze vegades i no li ixen els comptes... és una mica talòs.
7. **T:** Quan vas a una botiga, és costum demanar tanda per saber darrere de qui t'han d'atendre.
8. **A:** Aquell grupet d'amigues va al cinema de tard en tard.⁵
9. **AD:** Durant dos anys ha anat a classes de xinés, alemany, valencià, francès i portugués, però no en sap parlar cap... és un tastaolletes.
10. **U:** He comprat un pis d'una entitat bancària per quatre xavos! En temps de belluga, campe qui puga.
11. **AB:** He hagut de pagar l'ordinador a terminis perquè no dispose d'eixa quantitat ara mateix.
12. **B:** S'han casat a la millor sala de festes de Madrid. Tenen molta terra a l'Havana...
13. **H:** Estava tan concentrada estudiant que no se'n va adonar que queien les teules.
14. **X:** Per què has parlat d'això? En aquesta conversa no venia a tomb.⁶
15. **E:** No sé per què no el deixes anar amb el cotxe... És que t'agrada embolicar la troca.
16. **AC:** Confie a ulls clucs que el projecte tindrà èxit.
17. **C:** Aquest xiquet és de l'ull del vent; amb quina rapidesa s'ha escapat dels braços de son pare.
18. **K:** Estic tota la setmana dormint cinc hores al dia, i ja faig ulleres.
19. **I:** Si no li ensenyes les ungles des del primer moment, no et prendrà en consideració.
20. **AA:** En aquella festa anaven tots molt mudats. Es notava que era gent d'upa.⁷
21. **M:** Ho tenia tot perdut, però va fer un vaitot i encara va recuperar gran part dels diners.
22. **P:** El dia del concert, aquell local estava ple a vessar.
23. **D:** Li van cauteritzar la ferida de viu en viu.
24. **S:** Els meus pares, quan es van casar, anaven fent la viu-viu fins que trobaren faena fixa.
25. **N:** Quan discutim, sempre m'ix amb la màfega a arrastrons.
26. **G:** Han obert un hotel de gran volada al barri del Carme.
27. **Q:** Els divendres tot el poble fa xerinola a l'hora de la cervesa.
28. **V:** No li ho tingues en compte, és un xitxarel·lo.
29. **Y:** La feina de l'hort és molt dura, em fa xixines.
30. **W:** Però esta què s'ha pensat? Quan l'he vista li he dit més que a pèl de fotja!

5. Locució sinònima de 'de tant en tant'.

6. En castellà, *no venir a cuento*.

7. En castellà, *de alto copete*.